

Sygn. akt IIK 86/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Mrągowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Szalachowski

Protokolant: st. asystent sędziego Małgorzata Trypucka

przy udziale Prokuratora Prok. Rej. Adama Maurycego Popka

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2018 r. sprawy

Ł. R. syna R. i H. z domu M.,

ur. (...) w B.,

oskarżonego o to, że:

I. W dniu 11 listopada 2017 roku w miejscowości M. na ul. (...) prowadził na drodze publicznej w ruchu lądowym, samochód marki R. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości kolejno: 0,88 mg/l, 0,92 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie stosując się tym samym do decyzji Starosty (...) nr Or-III-PJ.5430. (...).2009 o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami,

tj. o przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. w zb. z art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. W dniu 11 listopada 2017 roku w M., na obwodnicy miasta, pomimo wydania przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego – funkcjonariuszy KPP w M., poruszających się pojazdem – radiowozem oznakowanym, przy użyciu sygnałów dźwiękowych i świetlnych, polecenia zatrzymania pojazdu mechanicznego R. (...) o nr rej. (...), nie zatrzymał niezwłocznie pojazdu i kontynuował jazdę,

tj. o przestępstwo z art. 178 b k.k.

III. W dniu 11 listopada 2017 roku w miejscowości M., na trasie ul. (...) obwodnicy M. – ul. (...), prowadził na drodze publicznej w ruchu lądowym, samochód marki R. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości kolejno: 0,87 mg/l, 0,92 mg/l, 0,80 mg/l, 0,77 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie stosując się tym samym do decyzji Starosty (...) nr Or-III-PJ.5430. (...).2009 o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami,

tj. o przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. w zb. z art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

ORZEKA:

I. Oskarżonego ***Ł. R.*** uznaje za winnego popełnienia zarzuczanych mu czynów i za to:

- za czyn opisany w punkcie I na podstawie art. 178 a § 1 k.k. w zb. z art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazuje go, zaś opierając wymiar kary o przepisy art. 178 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. ***na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności***, na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka w stosunku do oskarżonego ***środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat*** oraz na podstawie art. 43 a § 2 k.k. zasądza od oskarżonego ***świadczenie pieniężne w kwocie 5000 (pięć tysięcy) złotych*** na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

- za czyn opisany w punkcie II na podstawie art. 178 b k.k. skazuje go **na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności** zaś na podstawie art. 42 § 1 a pkt 1 k.k. orzeka w stosunku do oskarżonego **środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku;**

- za czyn opisany w punkcie III na podstawie art. 178 a § 1 k.k. w zb. z art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazuje go, opierając wymiar kary o przepis art. 178 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. **na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności**, na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka w stosunku do oskarżonego **środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat** oraz na podstawie art. 43 a § 2 k.k. zasądza od oskarżonego **świadczenie pieniężne w kwocie 5000 (pięć tysięcy) złotych** na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

II. Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierza oskarżonemu **jedną łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 1 (jednego) roku** oraz na podstawie art. 90 § 2 k.k. **jeden łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat;**

III. Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k., art. 70 § 1 k.k., art. 72 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności **warunkowo zawiesza na okres próby lat 2 (dwóch) oraz zobowiązuje go do informowania Sądu o przebiegu okresu próby w okresach co 6 (sześć) miesięcy;**

IV. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od opłaty i pozostałych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, co następuje:

Wobec złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku w części dotyczącej braku zastosowania art. 91 § 1 k.k. – na podstawie art. 423 § 1 a k.p.k. uzasadnienie wyroku ograniczono do rozstrzygnięcia o karze.

Oskarżony Ł. R. stanął pod zarzutem tego że:

- w dniu 11 listopada 2017 roku w miejscowości M. na ul. (...) prowadził na drodze publicznej w ruchu lądowym, samochód marki R. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości kolejno: 0,88 mg/l, 0,92 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie stosując się tym samym do decyzji Starosty (...) nr Or-III-PJ.5430. (...)2009 o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k. w zb. z art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

- w dniu 11 listopada 2017 roku w M., na obwodnicy miasta, pomimo wydania przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego – funkcjonariuszy KPP w M., poruszających się pojazdem – radiowozem oznakowanym, przy użyciu sygnałów dźwiękowych i świetlnych, polecenia zatrzymania pojazdu mechanicznego R. (...) o nr rej. (...), nie zatrzymał niezwłocznie pojazdu i kontynuował jazdę, tj. o popełnienie przestępstwo z art. 178 b k.k.

- w dniu 11 listopada 2017 roku w miejscowości M., na trasie ul. (...) obwodnicy M. – ul. (...), prowadził na drodze publicznej w ruchu lądowym, samochód marki R. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości kolejno: 0,87 mg/l, 0,92 mg/l, 0,80 mg/l, 0,77 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie stosując się tym samym do decyzji Starosty (...) nr Or-III-PJ.5430. (...)2009 o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k. w zb. z art. 180 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Oskarżony przyznał się w całości do popełnienia zarzucanych mu czynów i wyraził zgodę na skazanie bez przeprowadzenia rozprawy (vide k. 59) i w konsekwencji prokurator złożył wnioski w trybie art. 335 § 1 k.p.k.

Sąd zgodnie z ustalonym wnioskiem wymierzył oskarżonemu Ł. R. jedną łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku oraz jeden łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na

okres 1 roku, przy czym wykonanie kary warunkowo zawiesił na okres próby lat 2 (dwóch) ze stosowanym obowiązkiem (punkt I, II i III części dyspozytywnej wyroku).

Wobec treści wniosku o uzasadnienie wyroku Sąd zważył, co następuje:

Sformułowanie „takiej samej sposobności” odnosi się do okoliczności tworzących kontekst popełnienia każdego z przestępstw, tworzących warunki czy też możliwość popełnienia przestępstw, lub też okoliczności jego popełnienia, które charakteryzują się tymi samymi cechami (wyrok Sadu Apelacyjnego w Gdańsku z 21 stycznia 2016 roku IIAKa 434/15). Zwrot ten przesądza, że muszą to być okoliczności tworzące taką samą co do rodzaju i gatunku sposobność popełnienia przestępstwa w odniesieniu do każdego z czynów objętych ciągłością. Nie spełnia zatem, od 1 lipca 2015 roku, warunku ciągu przestępstw popełnienia każdego przestępstwa z wykorzystaniem podobnych (lub zbliżonych czy też wykazujących podobieństwo) lecz nie takich samych okoliczności składających się na sposobność popełnienia przestępstwa (ibidem). Odnieść się także należy do starszego orzecznictwa np. wyroku Sądu Najwyższego z 21 stycznia 1974 (...) 356/73, w którym stwierdzono, że przez wykorzystanie tej samej trwałej sposobności należy rozumieć działalność będącą wyzyskaniem jednej i tej samej sytuacji, w której znajduje się sprawca, i która mu stwarza trwałą okazję popełniania czynów zabronionych danego rodzaju.

Uznając zachowania oskarżonego za stanowiące odrębne czyny, uznano zatem, że obecne brzmienie art. 91 § 1 k.k. wyłącza możliwość objęcia konstrukcją czynu ciągłego tych wszystkich przypadków, w których sprawca dopuszczał się poszczególnych zachowań z wykorzystaniem takiej samej sposobności. Wskazać także należy, że Sąd pierwszej instancji w pełni akceptuje poglądy doktryny, że użyte w treści art. 91 § 1 k.k. sformułowanie „z wykorzystaniem takiej samej sposobności” odnosi się do elementów przedmiotowych nieokreślonych, jednak w treści znamion danego typu czynu zabronionego. Jak wiadomo zwrot ten zastąpił inny element odnoszący się do okoliczności przedmiotowych w postaci popełnienia przestępstwa „w podobny sposób” (vide także P. K. (nowelizacja prawa karnego 2015, Komentarz red. W W. str. 662). Pogląd, że element charakteryzujący ciąg przestępstw ma charakter przedmiotowy, czyli związany z okolicznościami, w których dochodzi do realizacji znamion przez poszczególne popełnianie przez tego samego sprawcę zachowania powoduje, że w tego rodzaju uwarunkowaniach nie jest możliwe uznanie, że okoliczności te dotyczą ustawowych znamion czynu zabronionego.

W rezultacie samo ustalenie, że sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw z art. 178 a § 1 k.k. w krótkich odstępach czasu i zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, nie uprawnia do automatycznego ustalenia, że ponieważ był nietrzeźwy, to popełnił przestępstwa wchodzące w skład jednego ciągu przestępstw. Możliwość przyjęcia ciągu przestępstw musi być zatem poprzedzona jednoznacznym ustaleniem natury faktycznej, że zaistniały szczególne okoliczności natury przedmiotowej, które wprost wskazują, że sprawca nie popełnił odrębnych czynów, czyli musi istnieć ustalenie, że dopuścił się poszczególnych zachowań z wykorzystaniem takiej samej sposobności – którą, co oczywiste nie jest stan nietrzeźwości, jako ustawowe znamię czynu zabronionego. Za tym poglądem przemawia także to, że przepis art. 91 § 1 k.k. został umieszczony w rozdziale dotyczącym wymiaru kary, co z kolei prowadzi do wniosku, że nie może on być składnikiem kwalifikacji prawnej (wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z 19 września 2013 roku VIIKa 710/13).

Na marginesie należy wskazać, że tożsamość kwalifikacji prawnej w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. oznacza, że nie składają się na ciąg przestępstwa kwalifikowane z różnych przepisów, co ma znaczenie w przedmiotowej sprawie o tyle, że przestępstwo z art. 178 b k.k. przypisane Ł. R., z oczywistych względów nie mogło by wchodzić w skład ciągu przestępstw.

Pozostałe czyny z przyczyn wyżej omówionych natury faktycznej nie wchodzi w skład ciągu przestępstw, albowiem z materiału dowodowego nie wynika, by zostały popełnione z wykorzystaniem takiej samej sposobności. Wprost przeciwnie, jak wynika z wyjaśnień oskarżonego, w chwili popełniania pierwszego z czynów nie miał żadnego zamiaru ponowienia swojego przestępnego zachowania.

Przy wymiarze kary, jako okoliczności łagodzące, sąd uwzględnił przyznanie się oskarżonego do winy oraz wolę skorzystania z instytucji skazania bez przeprowadzenia rozprawy.

W konsekwencji Sąd przyjął, że wymierzona kara spełni wobec niego cele wychowawcze i zapobiegawcze, a także wpłynie na ukształtowanie świadomości prawnej oraz w pełni odzwierciedli stopień społecznej szkodliwości czynu.